

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 18. august 2020 af Østre Landsrets 22. afdeling
(landsdommerne Michael Kistrup, Alex Puggaard og Susanne Lehrer (kst.) med domsmænd).

22. afd. nr. S-2954-19:

Anklagemyndigheden

mod

erstatningssøgende

E

Født november 1990

(advokat Ulla Wulff Hansen, besk.)

Retten på Frederiksbergs dom af 2. september 2019 (3879/2019) er anket af erstatningssøgende med påstand om, at der ydes ham 109.550 kr. i erstatning.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de grunde, der er anført af byretten, og da det for landsretten fremkomne ikke kan føre til andet resultat, stadfæster landsretten dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod erstatningssøgende stadfæstes.

Erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 19-08-2020

**Frederik
Ibinger**



Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 2. september 2019

Retten nr. /2019

Anklagemyndigheden

mod

E

Født november 1990

Sagens baggrund og parternes påstande.

Denne sag er behandlet med domsmænd, jf. retsplejelovens § 1018f, stk. 4.

Statsadvokaten i København har ved tilkendegivelse af 27. maj 2019 i medfør af retsplejelovens § 1018f, stk. 1, indbragt sagen for retten, hvorved advokat Ulla Wulff Hansen som beskikket forsvarer for erstatningssøgende, E, har fremsat krav om erstatning på 109.550 kr. i anledning af, at han i tiden fra den 28. februar 2018 til den 29. juni 2018 var anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192a og efterfølgende tiltalt.

Erstatningssøgende blev ved dom af 29. juni 2018 afsagt af Retten på Frederiksberg frifundet for den rejste tiltale.

Erstatningssøgende fremsatte ved skrivelse af 23. juli 2018 krav om erstatning på 109.550 kr. for uberettiget anholdelse og varetægtsfængsling i en periode på 122 påbegyndte døgn, jf. retsplejelovens § 1018a, stk. 1.

Statsadvokaten i København afviste kravet ved brev af 22. august 2018.

Rigsadvokaten afviste kravet ved brev af 16. november 2018.

Ved mail af 2. januar 2019 anmodede forsvareren om, at kravet blev indbragt for retten, hvilket skete ved Statsadvokaten i Københavns tilkendegivelse af 27. maj 2019.

Erstatningssøgende har for retten gentaget sit krav om erstatning på 109.550 kr., jf. retsplejelovens § 1018a, stk. 1.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frifindelse som følge af erstatningssøgendes egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, men har ikke

bestridt kravets opgørelse.

Rettens begrundelse og afgørelse.

Erstatningssøgende er i medfør af retsplejelovens § 1018a, stk. 1, som udgangspunkt berettiget til erstatning for anholdelse og varetægtsfængsling i sagen, hvor han ved Retten på Frederiksbergs dom af 29. juni 2018 blev fri-fundet. Ved dommen blev den medtiltalte X idømt fængsel i 2 år og 6 måneder for navnlig våbenbesiddelse.

Det fremgår af sagen, at erstatningssøgende - efter at have været passager i en bil ført af X, der blev eftersat af politiet og senere bragt til standsning - forsøgte at undvige fra politiet. På stedet fandt politiet en skarpladt pistol med magasin og en gaspistol.

Ved grundlovsforhør den 1. marts 2018 nægtede erstatningssøgende at have kendskab til de to våben. Erstatningssøgende blev varetægtsfængslet, idet der fandtes at være en begrundet mistanke om, at han sammen med føreren af bilen og en anden passager havde været i besiddelse af pistolen og gaspistolen og dermed gjort sig skyldig i den rejste sigtelse om overtrædelse af bl.a. straffelovens § 192a, stk. 1, nr. 1.

Pistolen og gaspistolen blev undersøgt for spor af DNA. Af retsgenetisk erklæring af 19. marts 2018 fremgår bl.a., at det blev fundet, at undersøgelserne talte for, at en del af det undersøgte DNA på magasinet til pistolen stammede fra erstatningssøgende.

Ved fristforlængelse den 27. marts 2018 var erstatningssøgende indforstået med, at forlængelse af fængslingsfristen skete på skriftligt grundlag uden fremstilling i retten. Ved fristforlængelser den 24. april 2018 og den 8. maj 2018 fremstilledes erstatningssøgende via videolink og protesterede mod fortsat varetægtsfængsling. Retten forlængede i begge tilfælde varetægtsfængslingen på det hidtidige grundlag. Ved fristforlængelse den 22. maj 2018 henviste anklageren til bl.a. resultatet af den retsgenetiske erklæring, og at der ikke forelå en fuld erkendelse fra X. Erstatningssøgende protesterede mod fortsat fængsling og henviste til bl.a., at sagen ikke var fremmet behørigt, og at der efter fornyet afhøring af X ikke længere var det fornødne mistankegrundlag. Retten fandt, at grundlaget for varetægtsfængslingen fortsat fandtes at foreligge, og at oplysningerne i den retsgenetiske erklæring bestyrkede mistankegrundlaget, hvorfor varetægtsfængslingen forlængedes. Ved samme retsmøde bestemte retten, at anklagemyndigheden som begæret af erstatningssøgendes forsvarer skulle genafhøre X om, hvorvidt han havde handlet i forening med nogen vedrørende besiddelse af den skarpladte pistol (sagens forhold 4).

Sagen blev hovedforhandlet den 29. juni 2018. Under hovedforhandlingen

forklarede erstatningssøgende om sagens forhold 4 og 5 (om besiddelse og forsøg på hæleri af den skarpladte pistol) bl.a., at han på et tidspunkt hjemme hos medtiltalte X havde taget magasinet op, men at han hverken havde set eller kendte til pistolen. Retten fandt ikke grundlag for at tilsidesætte erstatningssøgendes forklaring herom, og da der ikke var ført det til domfældelse i en straffesag fornødne bevis, frifandtes erstatningssøgende i sagens forhold 4 og 5. Erstatningssøgende forklarede om sagens forhold 6 (gaspistolen), at han ikke kendte til gaspistolen, hvilket støttedes af X's forklaring samt forløbet inden anholdelsen, hvor gaspistolen blev smidt ud af bilens vindue. Retten fandt, at der uanset det fundne DNA på gaspistolen, ikke var ført det til domfældelse i en straffesag fornødne bevis, frifandtes erstatningssøgende også vedrørende dette forhold.

Ved afgørelsen af erstatningsspørgsmålet lægger retten bl.a. vægt på, at erstatningssøgende søgte at undvige fra politiet efter, at han som passager i en bil eftersat af politiet, uagtet han efter sin forklaring ikke havde kendskab til ulovlige genstande i bilen.

Retten lægger til grund, at erstatningssøgende senest ved fristforlængelsen den 22. maj 2018 blev gjort bekendt med resultaterne af den retsgenetiske erklæring af 19. marts 2018. I hvert fald fra dette tidspunkt havde erstatningssøgende en særlig anledning til at afgive forklaring om sit forhold til pistolens magasin. Først under hovedforhandlingen fandt erstatningssøgende imidlertid anledning til at forklare, at han på et tidspunkt havde rørt ved magasinet hjemme hos X .

Retten finder, at erstatningssøgende herved har udvist egen skyld.

Retten finder ikke, at det kan føre til en anden vurdering, at der ikke har været afholdt fristforlængelsesmøder i sagen efter den 22. maj 2018, idet erstatningssøgende på ethvert tidspunkt selv kunne have anmodet om en genafhøring.

På baggrund heraf finder retten, at erstatningssøgende har udvist en sådan egen skyld, at han ikke er berettiget til erstatning for anholdelse og vare-tægtsfængsling i sagen, jf. retsplejelovens § 1018a, stk. 3, hvorfor anklage-myndighedens frifindelsespåstand tages til følge.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes for det af erstatningssøgende rejste krav.

Erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger.

Diane Svanholm Kvist
Dommerfuldmægtig

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten på Frederiksberg, den 9. september 2019

Semra Göz
elev

Advokat Ulla Wulff Hansen
Indiavej 1, 2.
2100 København Ø



RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 16. november 2018

JOURNAL NR.

SAGSBEHANDLER: SSB/

Ikke erstatning for frihedsberøvelse - Deres j.nr.

De har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i København den 22. august 2018, om at nægte erstatning til E .

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at Deres klient ikke kan få erstatning for frihedsberøvelse.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse, idet jeg supplerende bemærker følgende:

De har i Deres klage anført, at den medtaltets forsvarer ved fristforlængelsen den 22. maj 2018 oplyste, at den medtaltte erkendte besiddelse af det skarpladte våben, men ikke erkendte at have handlet i forening med de medsigtede, hvorfor der på dette grundlag ikke var begrundelse for fortsat varetægtsfængsling af Deres klient.

Hertil skal jeg bemærke, at det fremgår af kendelserne vedrørende forlængelserne af varetægtsfængslingsperioden, at der ved fortsat varetægtsfængsling blev lagt vægt på det samlede mistankegrundlag, herunder også DNA-sporene på de omhandlede våben.

Sagens forløb

- I afgørelse af 22. august 2018 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I brev af 20. september 2018 har De klaget over afgørelsen.

- Den 27. september 2018 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a (erstatning for frihedsberøvelse), retsplejelovens § 1018 a, stk. 3 (nedsættelse eller bortfald af erstatning grundet egen skyld) og retsplejelovens § 1018 h (erstatning efter dansk rets almindelige erstatningsregler).

Mulighed for at klage mv.

Min afgørelse er endelig. Deres klient kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

Deres klient kan anmode om, at retten tager stilling til erstatningskravet. Hvis Deres klient ønsker, at retten tager stilling til kravet, skal De oplyse dette til Statsadvokaten i København senest to måneder efter, at De har modtaget denne afgørelse. Det står i retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte Stephanie Sandra Brocks.

Med venlig hilsen

Britta Boysen
senioranklager

Advokatfirmaet Ulla Wulff Hansen
Indiavej 1, 2.
2100 København Ø



STATSADVOKATEN I KØBENHAVN
KAMPANNSGADE 1
1604 KØBENHAVN V

TELEFON: 72689000
FAX: 45150119
E-MAIL: SAK@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 22. august 2018

JOURNAL NR.

SAGSBEHANDLER: MHU/

Ikke erstatning for frihedsberøvelse – Deres j.nr.

Jeg har i dag besluttet ikke at imødekomme Deres krav om erstatning til E
. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Jeg har samtidig besluttet ikke at imødekomme Deres krav om salær. Begrundelsen herfor fremgår ligeledes nedenfor.

Sagsforløb

E var frihedsberøvet fra den 28. februar 2018 kl. 11:32 til den 29. juni 2018 kl. 15:25, sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a.

Frihedsberøvelsen varede således 122 påbegyndte døgn.

Ved Retten på Frederiksbergs dom af 29. juni 2018 blev Deres klient frifundet, mens den medtiltalte X blev idømt fængsel i 2 år og 6 måneder navnlig for våbenbesiddelse.

Det fremgår af sagen, at Københavns Politi 28. februar 2018 eftersatte en bil, idet politiet under kørende patrulje blev opmærksom på, at nummerpladen var efterlyst for tab eller tyveri. I bilen sad 3 personer herunder Deres klient. Føreren af bilen, X, efterkom imidlertid ikke politiets anvisninger om at standse bilen, idet han forsøgte at køre fra patruljen, hvorunder flere færdselsregler blev overtrådt, idet X både kørte over for rødt 2 gange, kørte på et helleanlæg og cykelsti og idet han forsætligt påkørte en anden personbil.

Eftersættelsen af bilen standsede, idet X sprang ud af bilen. Han blev ramt af den eftersættende patruljevogn, men han formåede at løbe videre i et forsøg på at undløbe fra politiet. De øvrige 2 passagerer, herunder Deres klient, steg også ud af bilen og forsøgte at undløbe fra politiet til fods. Alle 3 blev anholdt kort herefter.

Et vidne overværede X springe ud af bilen, og vidnet oplyste til politiet, at han så, at der efter X's fald på asfalten lå en pistol på det sted, han var landet, jf. bilag 7-1. Denne pistol blev beslaglagt af politiet på stedet, og de kunne konstatere, at den var skarpladt.

Efter anholdelsen foretog en hundepatrulje søgning i området, og der blev endvidere fundet en gaspistol på fortovet i nærheden af, hvor bilen var standset. Politiet resolverede, at gaspistolen måtte være blevet smidt ud af bilen af én af passagererne.

Ved afhøringen af Deres klient samme dag nægtede Deres klient at udtale sig til politiet, jf. bilag 12.

X erkendte ved afhøring samme dag, at gaspistolen var hans, men han nægtede, at den skarpladte pistol tilhørte ham, jf. bilag 11.

Ved grundlovsforhøret den følgende dag afgav Deres klient en mere detaljeret forklaring om hændelsesforløbet op til anholdelsen. Deres klient nægtede at have forsøgt at løbe fra politiet, idet han havde diabetes og derfor ringe kondition. Han forklarede, at han var steget ud af bilen og var forsøgt at gå væk derfra, fordi han gik i panik. Han forklarede videre, at han ikke var vidende om, at der skulle have været våben i bilen, eller at X og den anden passager skulle have været i besiddelse af våben, og han afviste i forlængelse heraf kendskab til begge skydevåben, som blev fundet i forbindelse med anholdelsen. Deres klient forklarede, at han havde kendt X og den øvrige passager i ca. et halvt år.

X forklarede ved grundlovsforhøret, at han havde kendt Deres klient i ca. 1½ år. Han erkendte at have erhvervet gaspistolen, hvorfor den tilhørte ham. Han nægtede kendskab til den skarpladte pistol.

Anklageren dokumenterede fra bilag 1, 2, 3, 4-1, 5, 7, 7-1, 8, 9 og 13.

Ved varetægtsfængslingen af Deres klient lagde retten netop vægt på, at Deres klient havde forsøgt at undløbe fra politiet og ikke kunne give nogen troværdig forklaring herpå.

Den skarpladte pistol og gaspistolen blev undersøgt for spor af DNA, og den 21. marts 2018 forelå resultaterne fra disse undersøgelser. Undersøgelserne talte for, at en del af det undersøgte DNA på magasinet tilhørende gaspistolen stammede fra Deres klient, jf. bilag 14-3.

Deres klient var varetægtsfængslet frem til afsigelsen af dommen den 29. juni 2018.

Under hovedforhandlingen forklarede Deres klient, at forekomsten af hans DNA kunne stamme fra, at han på et tidspunkt hjemme hos X havde samlet magasinet op, men at han ikke kendte til pistolen i øvrigt. Denne forklaring var på tidspunktet for hovedforhandlingen ny, idet Deres klient ikke ved tidligere fristforlængelser havde udtalt sig om dette, selvom DNA-undersøgelserne indgik som bevismateriale ved disse.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved e-mail af 23. juli 2018 til Københavns Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte De krav om erstatning for uberettiget anholdelse og varetægtsfængsling, som De opgjorde til at udgøre 109.550 kr. for 122 dages frihedsberøvelse med tillæg af Deres salær.

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet

Begrundelsen for min afgørelse er, at Deres klient efter min opfattelse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til de(t) straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad, at erstatning i det hele må nægtes.

Jeg har ved min afgørelse om at nægte Deres klient erstatning især lagt vægt på, at Deres klient forsøgte at flygte til fods fra politiet uanset han netop som passager i bilen havde bevidnet, at bilens fører, X, udfoldede store bestræbelser på at undkøre fra politiet, hvorved Deres klient måtte indse, at X meget muligt var i besiddelse af ulovlige genstande, og at Deres klient ved efterfølgende at udløbe til fods, meget vel også selv kunne blive mistænkt for besiddelse af de pågældende genstande. Som anført lagde retten netop vægt på flugtforsøget ved grundlovsforhøret.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at Deres klient ifølge dommen ved hovedforhandlingen forklarede forekomsten af hans DNA på pistolens magasin med, at han havde samlet magasinet til pistolen op hjemme hos X. Ved at samle magasinet op og dermed risikere at afsætte DNA-spor eller fingeraftryk, måtte Deres klient indse, at han herved pådrog sig en risiko for at blive mistænkt for besiddelse af magasinet eller et tilhørende våben, såfremt magasinet kom til politiets kendskab. Når Deres klient

konstaterede, at X havde et magasin, var det påregneligt, at han også kunne have et våben, som magasinet passede til.

Jeg tillægger det endvidere en vis vægt, at Deres klient ikke fremkom med forklaringen vedrørende magasinet, før hovedforhandlingen fandt sted. DNA-erklæringen var anvendt under fristforlængelsesmøderne, og Deres klient havde ved disse retsmøder en særlig anledning til at forklare den mulige forekomst af hans DNA på magasinet og herved rense sig for mistanke.

Jeg finder endvidere, at varigheden af frihedsberøvelsen af Deres klient ligger inden for det påregnelige i en sag af den foreliggende alvor og karakter.

Begrundelse for nægtelse af salær

Da jeg ikke mener, at Deres klient skal have erstatning, er der heller ikke grundlag for at yde Dem salær.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 3 (erstatning kan nedsættes eller nægtes pga. egen skyld) samt § 1007, jf. § 1018 f (salær).

Mulighed for at klage

De kan klage over afgørelsen til Rigsadvokaten. De skal sende klagen til Statsadvokaten i København. Fristen for at klage er 4 uger efter, at De har modtaget dette brev. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3 og 5.

De skal udnytte muligheden for at klage til Rigsadvokaten, inden De eventuelt begærer kravet indbragt for retten efter retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Har De eventuelle spørgsmål

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte Maya Erhard Huniche.

Med venlig hilsen

Niels Carstensen
Senioranklager